

Yrityskysely 2020

Keskeisimpiä havaintoja

Kaupunginvaltuuston seminaari 4.-5.2.2021

Lähteet:

- Yrityshaastattelututkimus, Taloustutkimus 2016, 2018 ja 2020
- Taloustutkimuksen toimittamat aineistot näihin kyselyihin liittyen

Helsinki

Tavoite: Helsingin kaupunkistrategia

”Hyvin toimiva kaupunki on myös parasta elinkeinopolitiikkaa”

”Helsingin tulee olla Suomen paras kaupunki yrityksille. Urbaani ympäristö tarjoaa hyvän kasvualustan yritysten innovaatiotoiminnalle ja vetovoimaisen asuin ympäristön työvoimalle. Helsinki luo mahdollisuuksia kasvulle kaavoittamalla riittävästi ja ketterästi tarvittavia työpaikka-alueita.”

”Elinkeinoelämän edellyttämän liikenteen kilpailukyky turvataan.”

Kysely

- Kyselyn tarkoitus oli selvittää, minkälaisia kokemuksia helsinkiläisillä yrityksillä on Helsingin kaupungin tarjoamista palveluista ja yhteistyöstä Helsingin kaupungin kanssa. Lisäksi kyselyllä selvitettiin yritysten toiveita tulevaisuudessa.
- Tarkasteltava kysely on jatkoa aiemmille vuosina 2016 ja 2018 toteutetuille vastaaville kyselyille. Eri vuosina kyselyssä on ollut mukana eri yrityksiä, myös toimialapainotus on muuttunut jonkin verran.
- Tutkimus toteutettiin puhelinhaastatteluina, joihin vastasi **29.9.-3.11.2020** välisenä aikana **1001** helsinkiläisen yrityksen edustajaa. Yhden haastattelun kesto oli keskimäärin 22 minuuttia.
- Aineiston on kerännyt Taloustutkimus Helsingin kaupungin toimeksiannosta.

Yhteenveto

- Verrattuna aiempiin kyselyihin muutokset eivät ole isoja (huolimatta koronasta)
- **Tyytyväisimpiä ollaan yritysneuvontapalveluihin, sähköiseen asiointiin, markkinointiyhteistyöhön sekä työllistämiseen liittyviin palveluihin.**
- **Tyytymättömmimpiä ollaan kaupungin palautejärjestelmään sekä kaavoitus- ja tonttiasioihin.** Maankäyttöön ja liikenteeseen liittyvissä asioissa tilanne oli jonkin verran parantunut lukuun ottamatta pysäköintiä.
- Helsinkiläiset yritykset tuntevat yhä varsin huonosti Helsingin kaupungin yrityksille suuntaamia palveluita.
- Lähes kahdella kolmesta yrityksestä on rekrytointitarpeita, mutta aiempaa harvemmallalla.
- **Yritysten näkökulmasta Helsingin tärkeimpiä syitä suositella Helsinkiä sijaintipaikkana ovat laajat markkinat ja asiakaspotentiaali.**
- **Tärkeimpiä syitä olla suosittelematta Helsinkiä sijaintipaikkana ovat yleinen hinta- ja kustannustaso.** Toimitilojen kalleus oli seuraavaksi yleisin syy.
- Suositteluhalukkuutta kuvaava NPS-indeksi oli uusimmassa kyselyssä pudonnut, on nyt 9. Erityisen paljon on pudonnut parhaan arvosanan antaneiden määrä. Suurimpia tyytymättömien toimialoja ovat olleet ravitsemusala ja teollisuus (uusi ala kyselyssä).

Teemat eriteltyinä

Tyytyväisyys Helsingin kaupungin tarjoamiin palveluihin

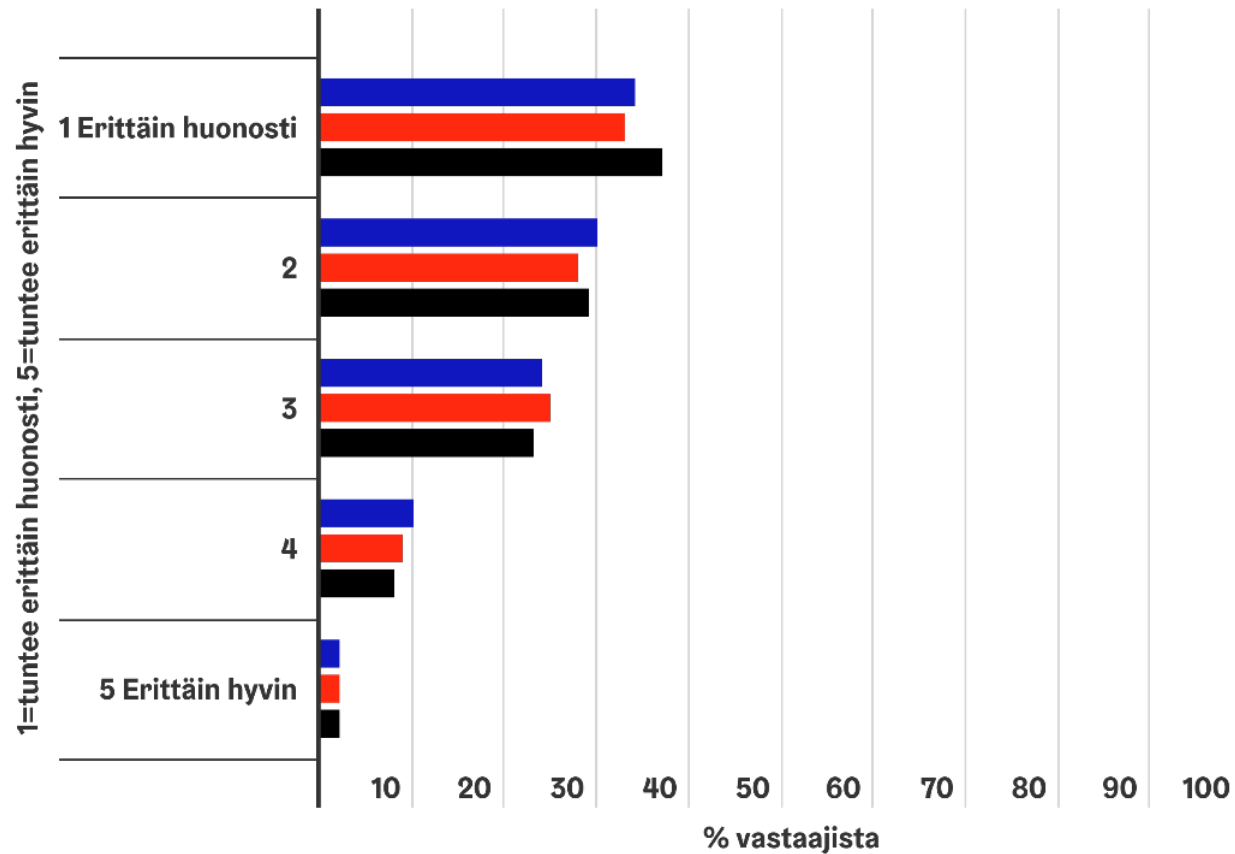
1. Yritysneuvontapalvelut	2020: 3,63↑	vrt. 3,61 (2018), 3,44 (2016)
2. Sähköinen asiointi	2020: 3,54↑	vrt. 3,53 (2018), 3,45 (2016)
3. Markkinointiyhteistyö	2020: 3,45↑	vrt. 3,38 (2018), 3,33 (2016)
4. Työllistämispalvelut	2020: 3,45↓	vrt. 3,49 (2018), 3,42 (2016)
5. Kehittämishankkeet	2020: 3,29↓	vrt. 3,30 (2018), 3,16 (2016)
6. Erilaiset lupa-asiat	2020: 3,25→	vrt. 3,25 (2018), 3,20 (2016)
7. Kumppaniyhteistyö kaupunkisuunnittelussa, rakentamisessa, ylläpidossa	2020: 3,18	(ei vertailutietoa ennen 2020)
8. Kaavoitus ja tonttiasiat	2020: 3,09↑	vrt. 2,89 (2018), 2,99 (2016)
9. Palautejärjestelmä	2020: 3,03↓	vrt. 3,27 (2018), 3,15 (2016)
sekä muu yhteistyö	2020: 3,49	(ei vertailutietoa ennen 2020)

Miten Helsinki on onnistunut maankäyttöön ja liikenteeseen liittyvissä asioissa

1.	Yhteydet muualle Suomeen ja ulkomaille	2020: 4,03 ↑	vrt. 3,97 (2018), 3,96 (2016)
2.	Julkiset liikenneyhteydet seudun sisällä	2020: 3,86 ↑	vrt. 3,79 (2018), 3,73 (2016)
3.	Jakeluliikenteen sujuvuus	2020: 2,96 ↑	vrt. 2,88 (2018), 3,01 (2016)
4.	Yritystarpeiden huomiointi kaavoituksessa	2020: 2,86 ↑	vrt. 2,78 (2018), 2,87 (2016)
5.	Liikenteen sujuvuus	2020: 2,84 ↑	vrt. 2,60 (2018), 2,70 (2016)
6.	Yritystonttien saatavuus	2020: 2,69 ↑	vrt. 2,60 (2018), 2,80 (2016)
7.	Yritys- ja asukaspysäköinti	2020: 2,42 ↓	vrt. 2,43 (2018), 2,38 (2016)

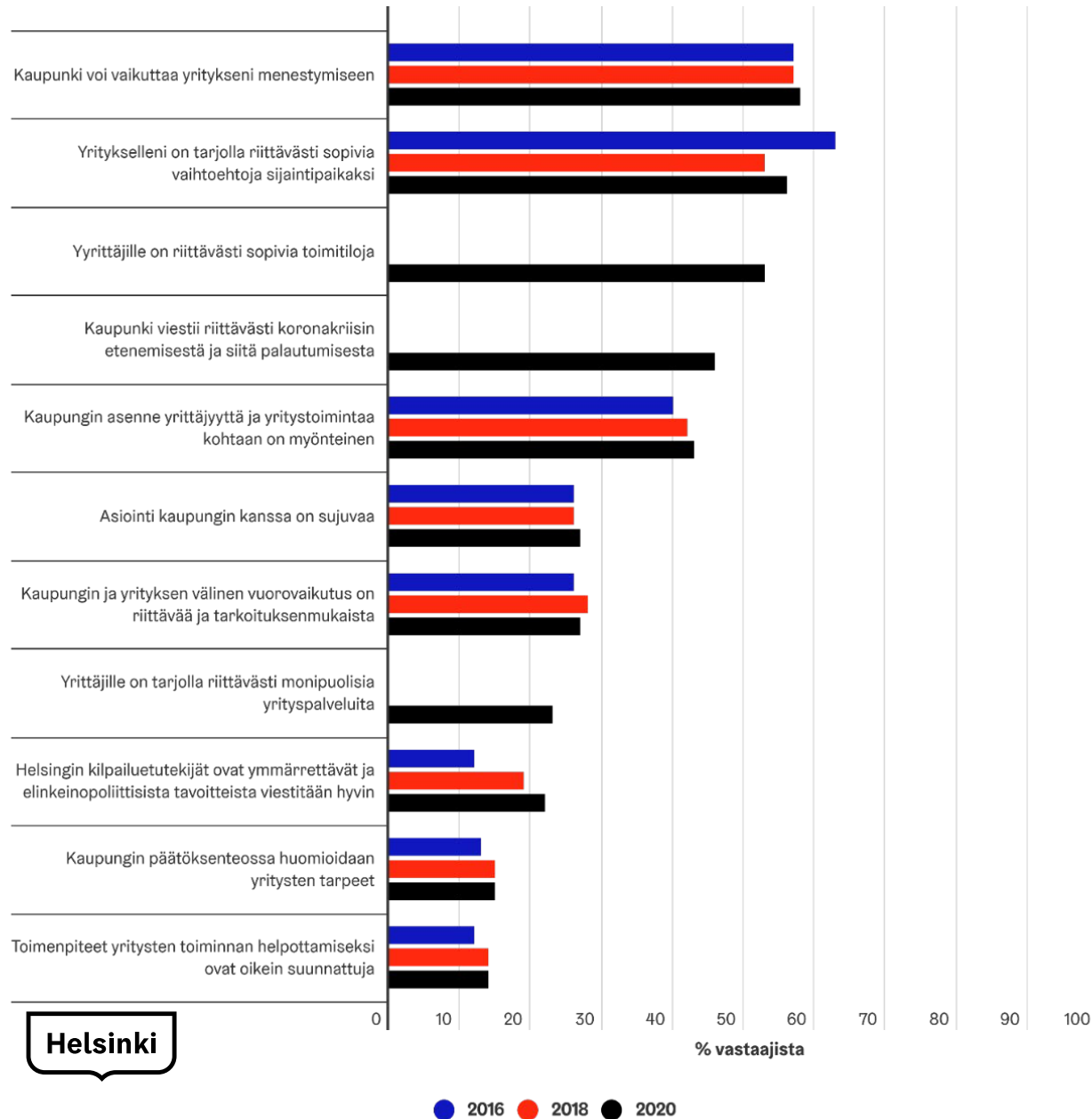
- Yritysten mielestä Helsinki on onnistunut aiempaa paremmin maankäyttöön ja liikenteeseen liittyvissä asioissa.
- Helsinkiläisten yritysten mielestä Helsingistä on tällä hetkellä hyvät yhteydet muualle Suomeen ja ulkomaille. Kiitosta saavat myös julkiset liikenneyhteydet seudun sisällä.
- Yleiseen liikenteen sujuvuuteen toivotaan parannusta.
- Yritys- ja asukaspysäköintiin ollaan edelleenkin tyytymättömiä.

Kuinka hyvin koette tuntevanne Helsingin kaupungin yrityksille suunnattuja palveluita tai muita toimenpiteitä?

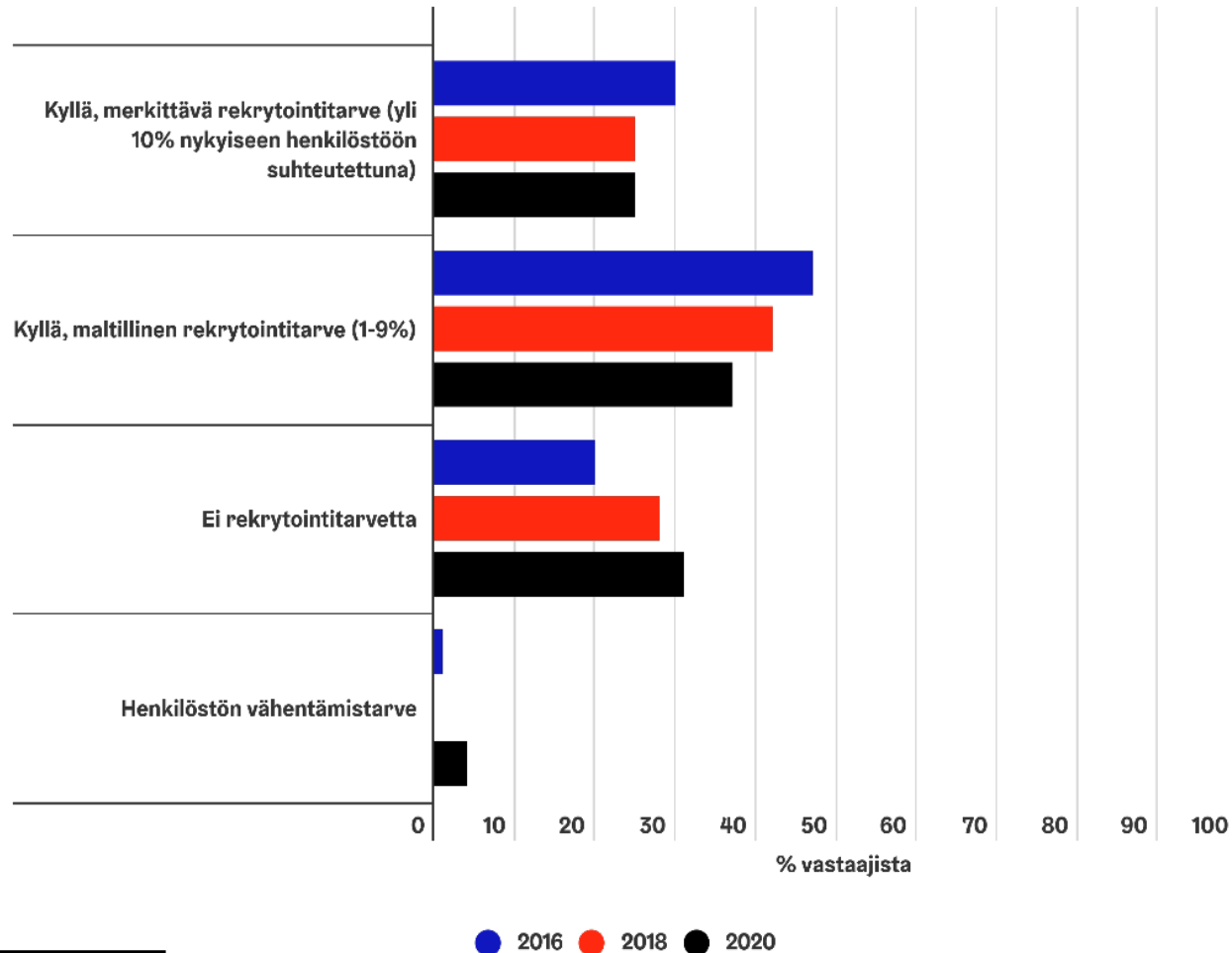
- Helsingiläiset yritykset tuntevat varsin huonosti Helsingin kaupungin yrityksille suuntaamia palveluita.
- Muutokset edellisiin kyselykierroksiin ovat hyvin pieniä koko aineiston tasolla.

Samaa mieltä väitteiden kanssa (% vastaajista)

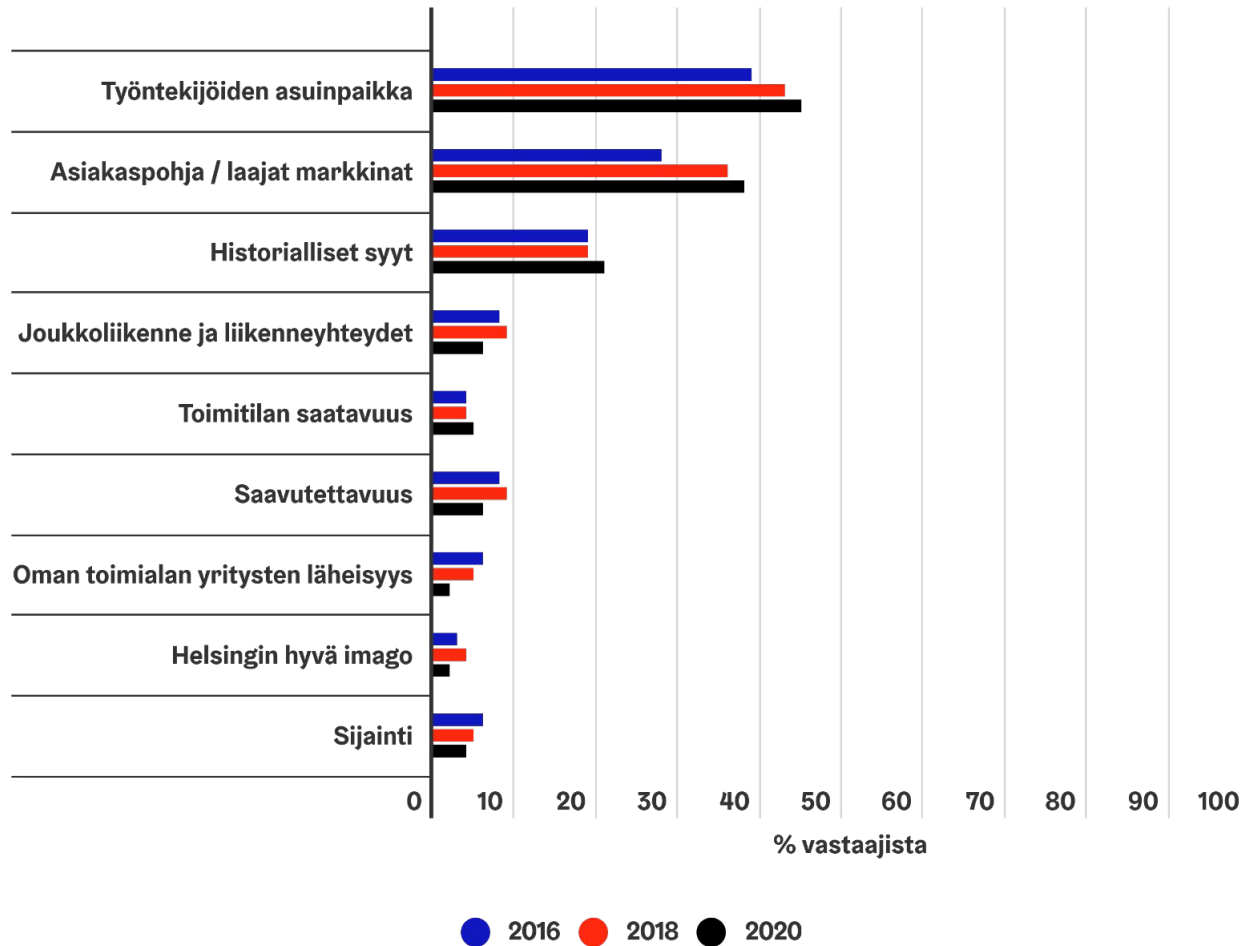
- Muutokset ovat olleet viime vuosina erittäin pieniä. Merkittäviä eroja väitteiden kanssa samaa mieltä olleiden osuuksissa ei ole kolmen kyselyn kohdalla havaittavissa juuri missään.
- Helsingin kilpailutekijöiden ymmärrettävyys ja elinkeinotavoitteista viestiminen on vaihtoehtoista ainoa, missä positiivinen suunta on jokseenkin selkeä.

Uskotteko yrityksellänne olevan rekryointitarpeita seuraavan vuoden aikana?

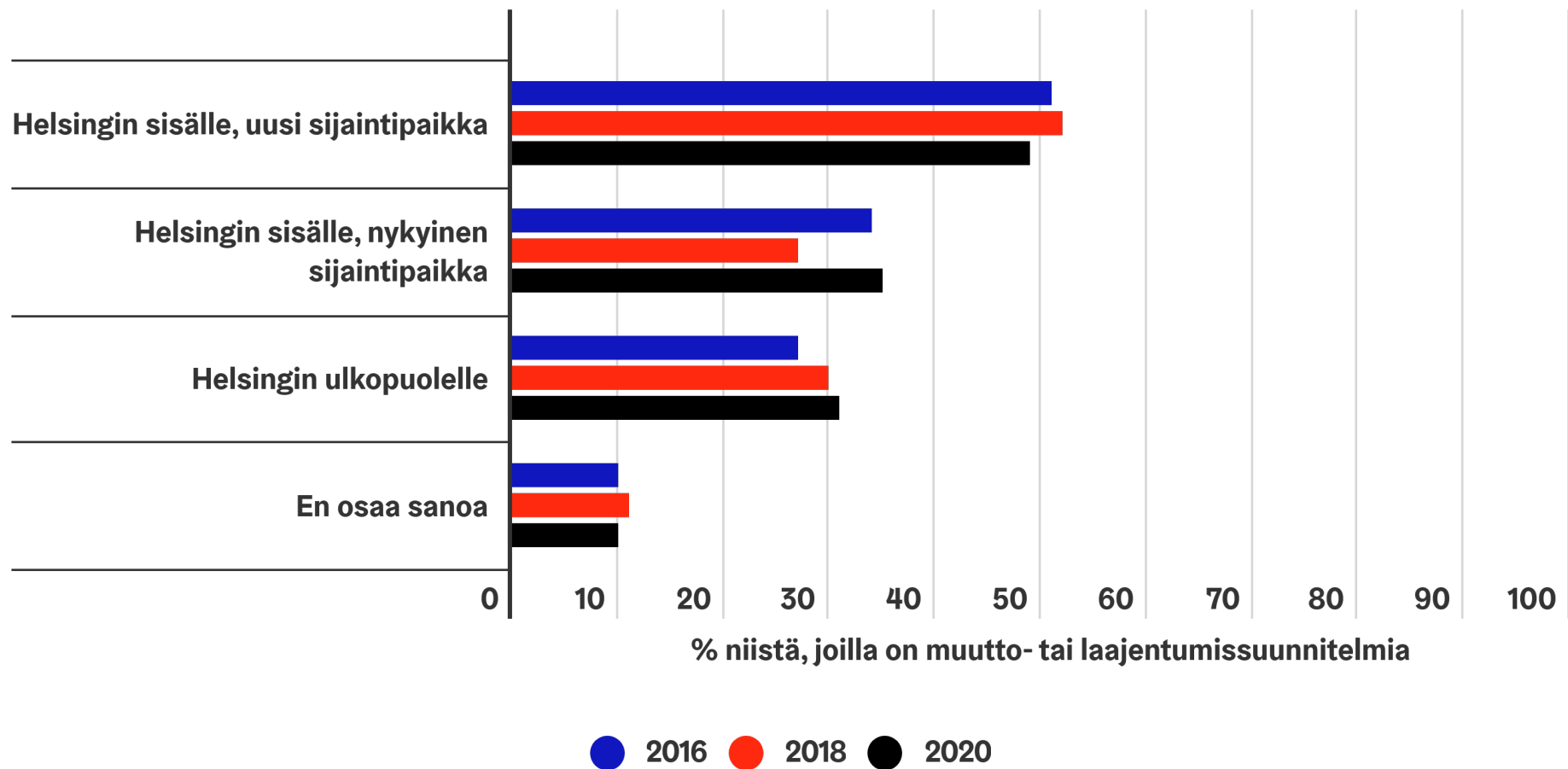
- Lähes kahdella kolmesta yrityksestä on rekryointitarpeita. Vajaa kolmannes taas toteaa, että rekryointi ei ole ollut ajankohtaista.
- Aineisto antaa viitteitä siitä, että rekryointitarpeita on nyt aiempaa harvemmalla.

Mitkä asiat vaikuttavat eniten siihen, että yrityksenne sijaitsee Helsingissä?

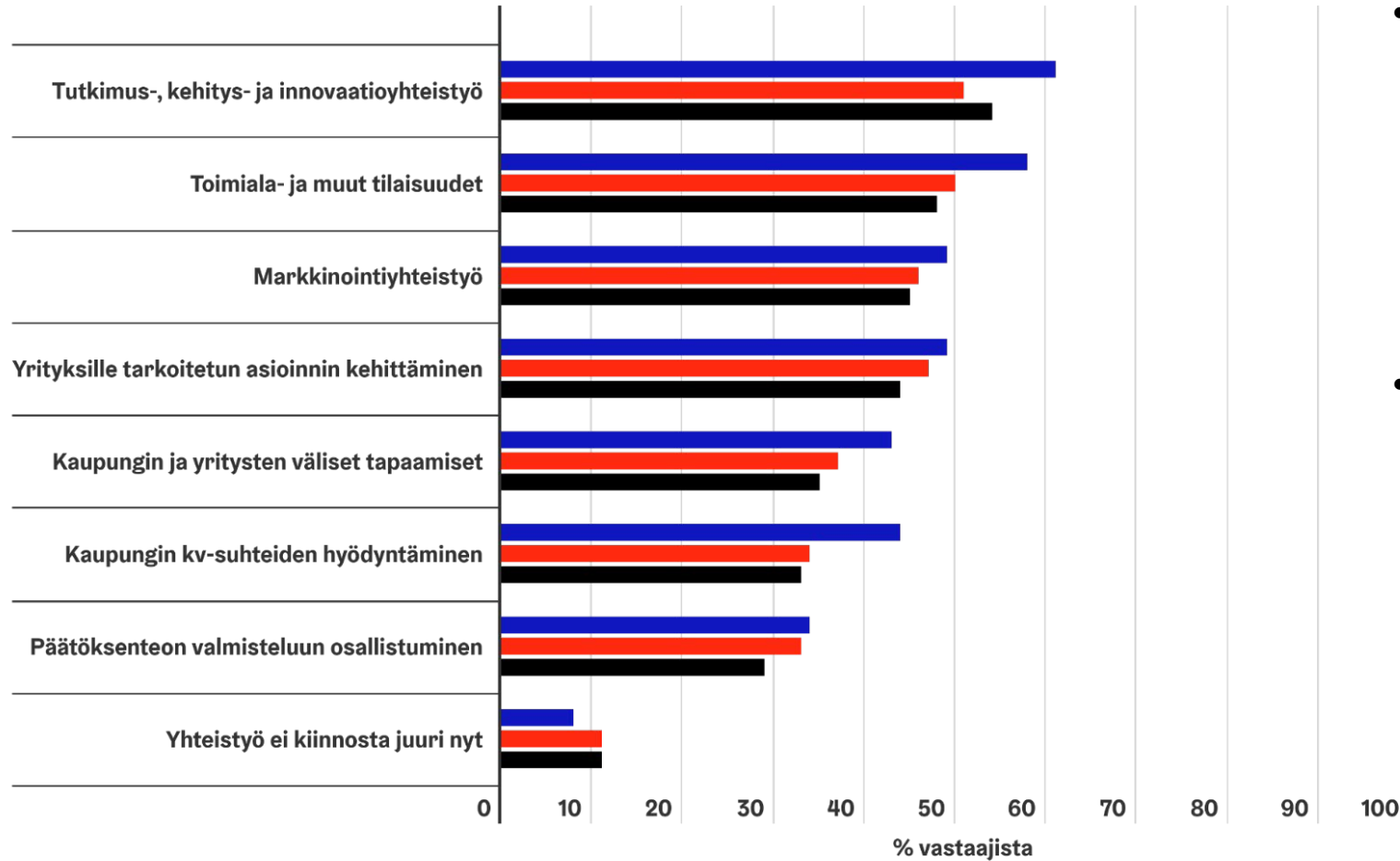
- Yritystutkimuksen aineistossa kolme syytä nousee selvästi ylitse muiden:
 - työntekijöiden asuinpaikka,
 - asiakaspohja / laajat markkinat ja
 - historialliset syyt.
- Työntekijöiden asuinpaikka ja laajat markkinat ovat entistä tärkeämpiä syitä.

Mihin mahdollinen muutto suuntautuu?

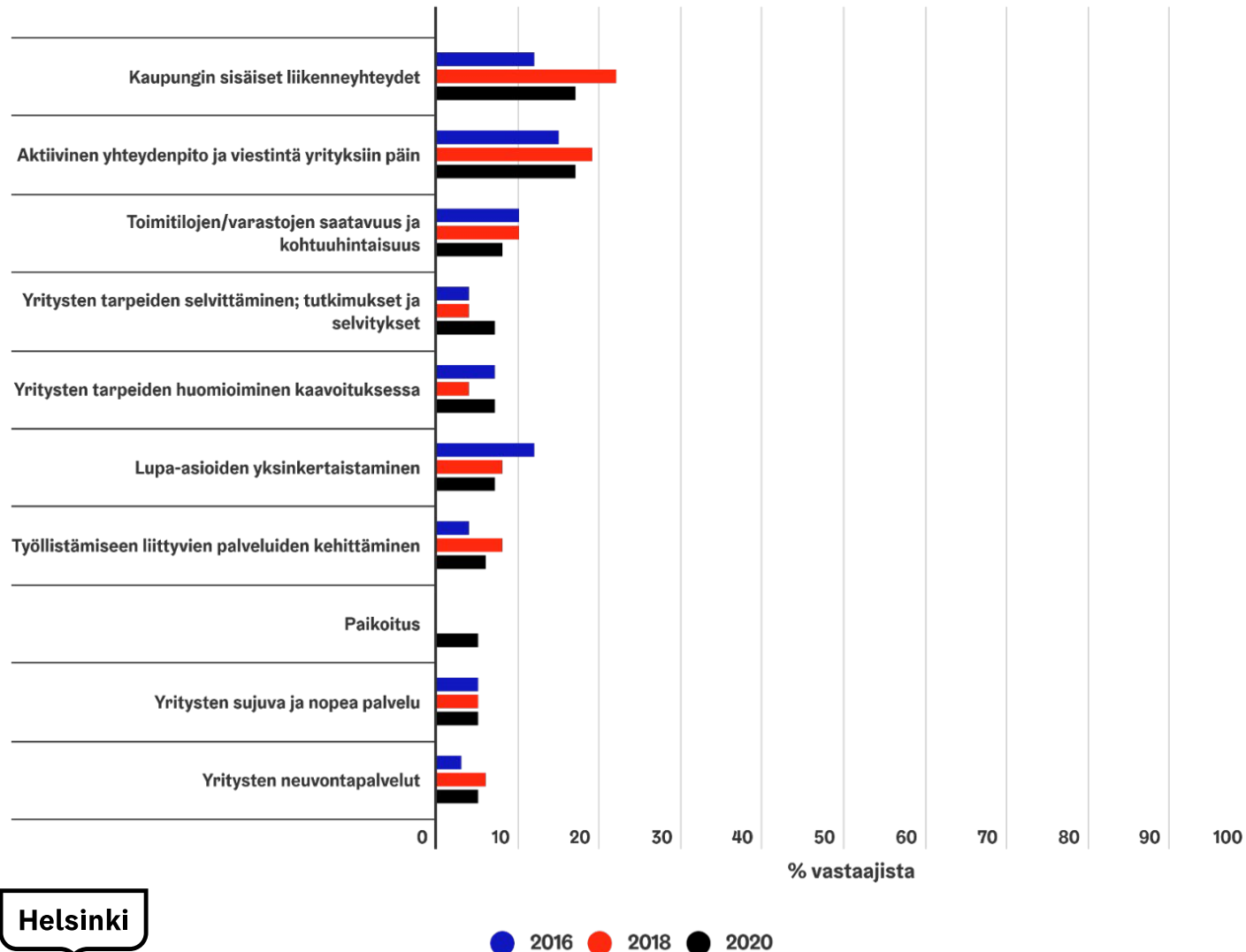
- Verrattuna aiempaan vuonna 2018 toteutettuun kyselyyn, niiden yrityksen osuus, jolla on muutto- tai laajentumisiaikeita, on koko aineiston tasolla pysynyt kutakuinkin ennallaan.

Millä tavoin yrityksenne haluaisi tehdä yhteistyötä Helsingin kaupungin kanssa?

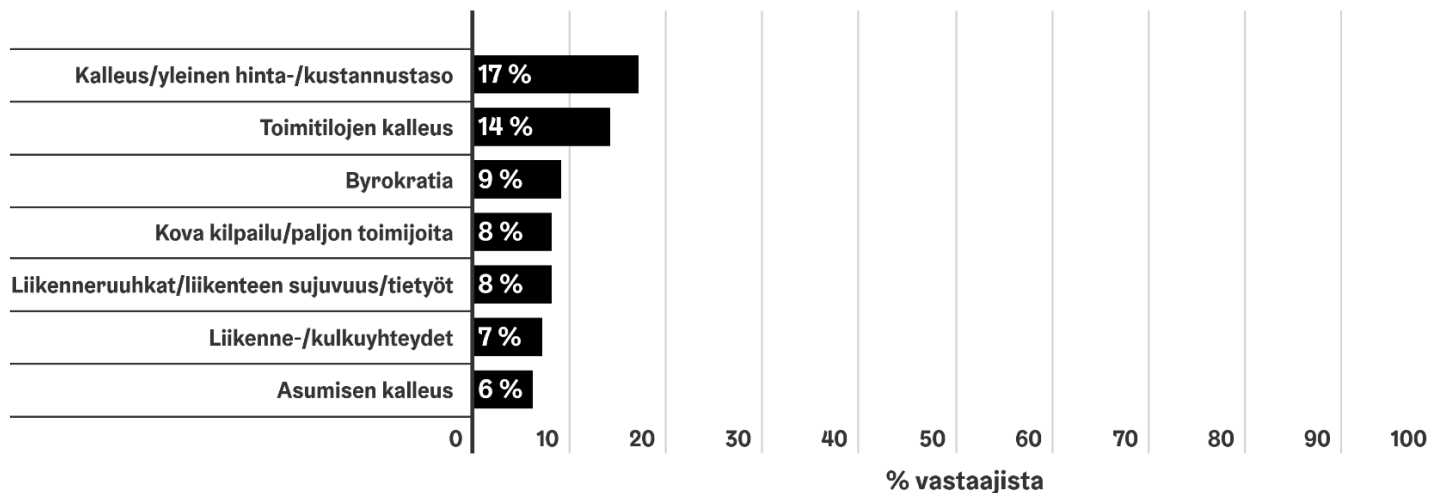
- Yritykset ovat hyvin kiinnostuneita yhteistyöstä Helsingin kaupungin kanssa. Kiinnostus on pysynyt samalla tasolla vuoteen 2018 verrattuna.
- Vain harva – noin joka kymmenes yritys – ei ole kiinnostunut yhteistyöstä.

Mihin asioihin Helsingin kaupungin pitäisi panostaa, jotta yritysten edellytykset toimia, kasvaa ja kehittyä olisivat mahdollisimman hyvät?

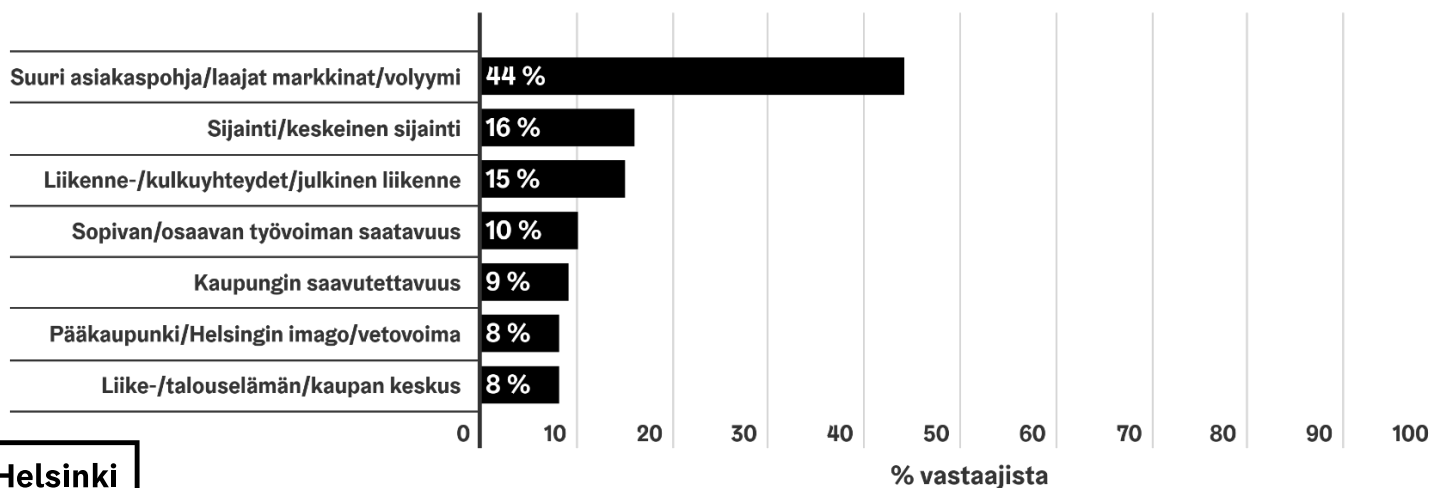

- Kun yrityksiltä kysyttiin, mihin jatkossa tulisi panostaa, yli 40 prosenttia vastasi joko että ei osaa sanoa tai sitten valitsi vaihtoehdon ”joku muu”. Muista esitetyistä vaihtoehdoista kaupungin sisäiset liikenneyhteydet ja viestintä nousivat ylivoimaisesti kärkeen.
- Kun tuloksia verrataan aiempiin kyselyihin, tulokset ovat hyvin samansuuntaisia. Muutokset ovat olleet hyvin pieniä ja lienevät suurimmalta osin virhemarginaalien sisällä.

Mitkä asiat vähentävät halukkuuttanne suositella kaupunkia muille yrityksille?

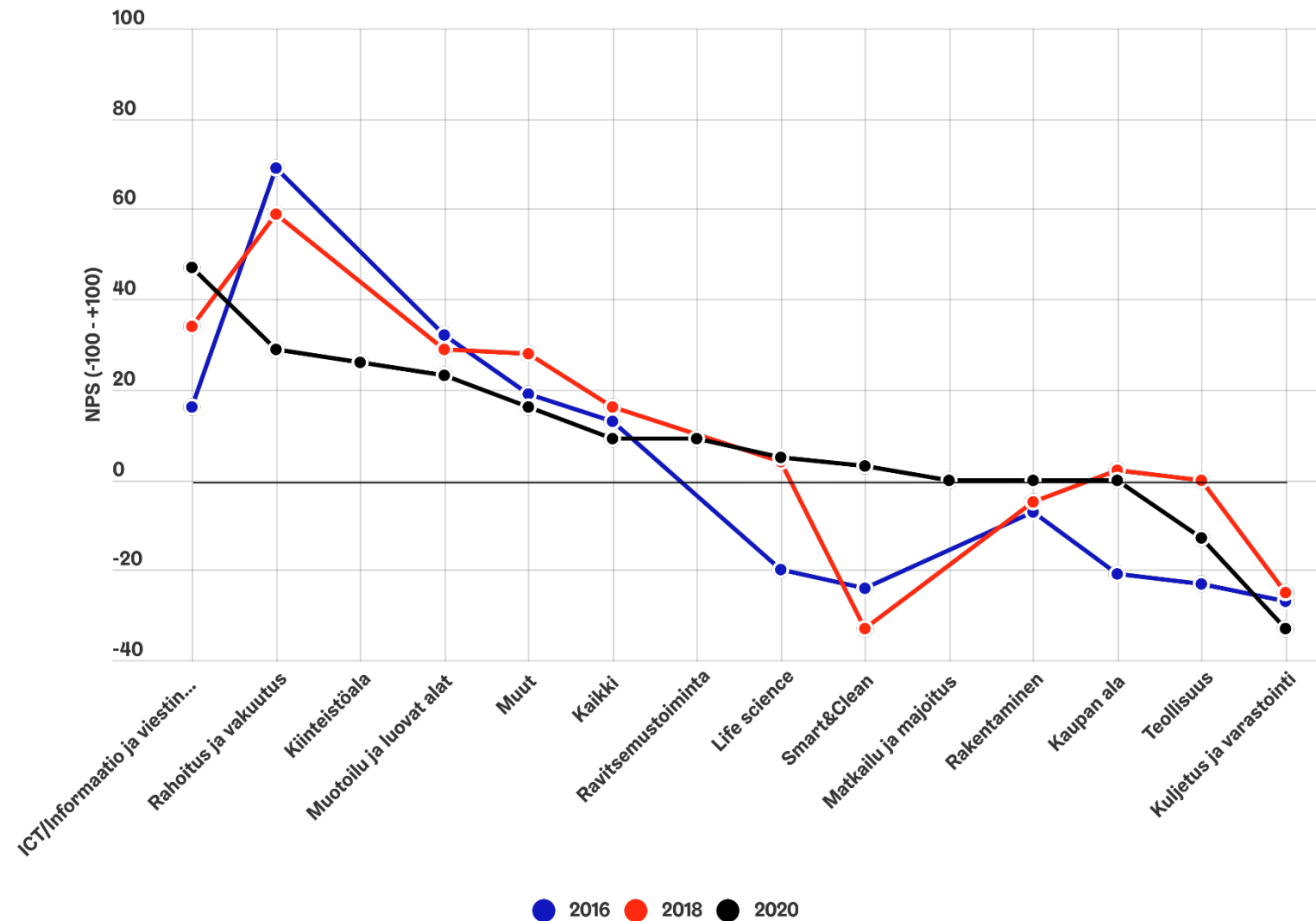
Mitkä Helsingin vahvuudet antavat aihetta suositella kaupunkia muille yrityksille?

Helsinki

- Yritysten näkökulmasta tärkeimpiä syitä suositella Helsinkiä, ovat laajat markkinat ja asiakaspotentiaali. Myös Helsingin keskeinen ja hyvä sijainti yhdessä hyvien kulkuyhteyksien ja toimivan julkisen liikenteen kanssa olivat monen yrityksen mielestä Helsingin vahvuuksia.
- Yleinen hinta- ja kustannustaso taas oli kärjessä, kun yrityksiltä kysyttiin tekijöitä, jotka vähentävät halukkuutta suositella kaupunkia muille yrityksille. Toimitilojen kalleus oli seuraavaksi yleisin syy.

NPS-indeksin muutos eri toimialoilla

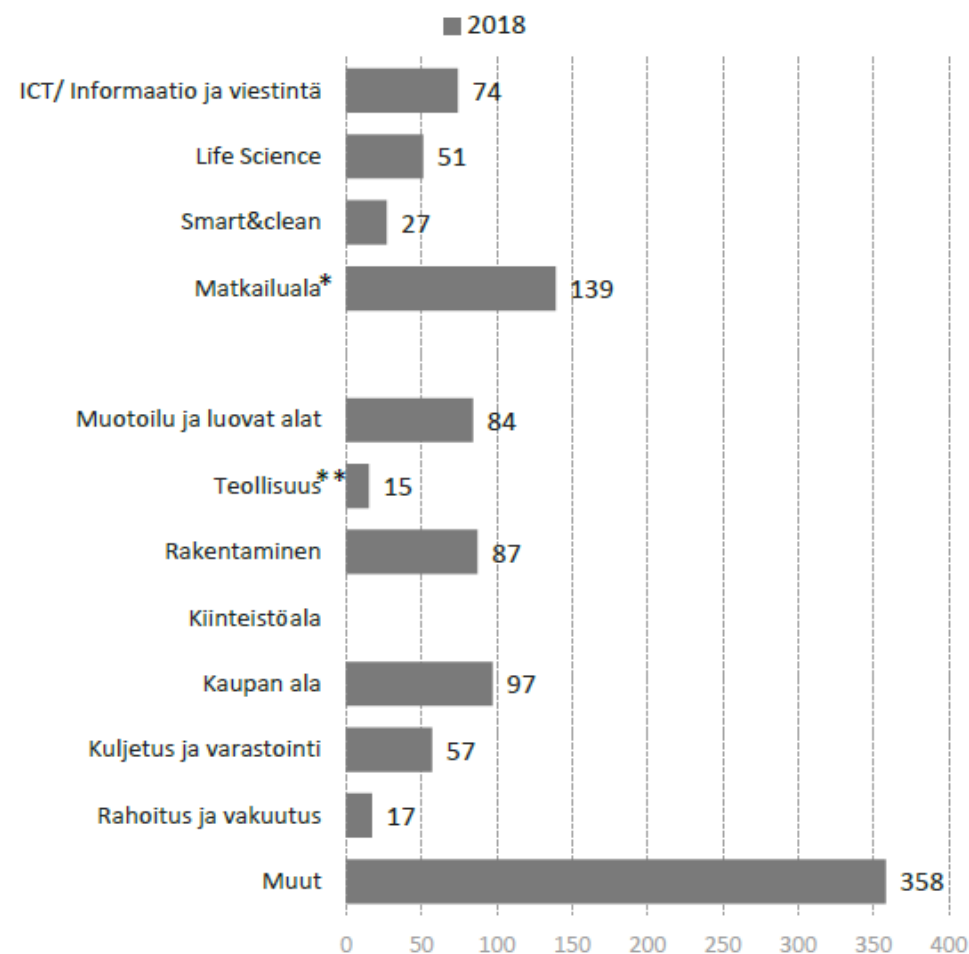
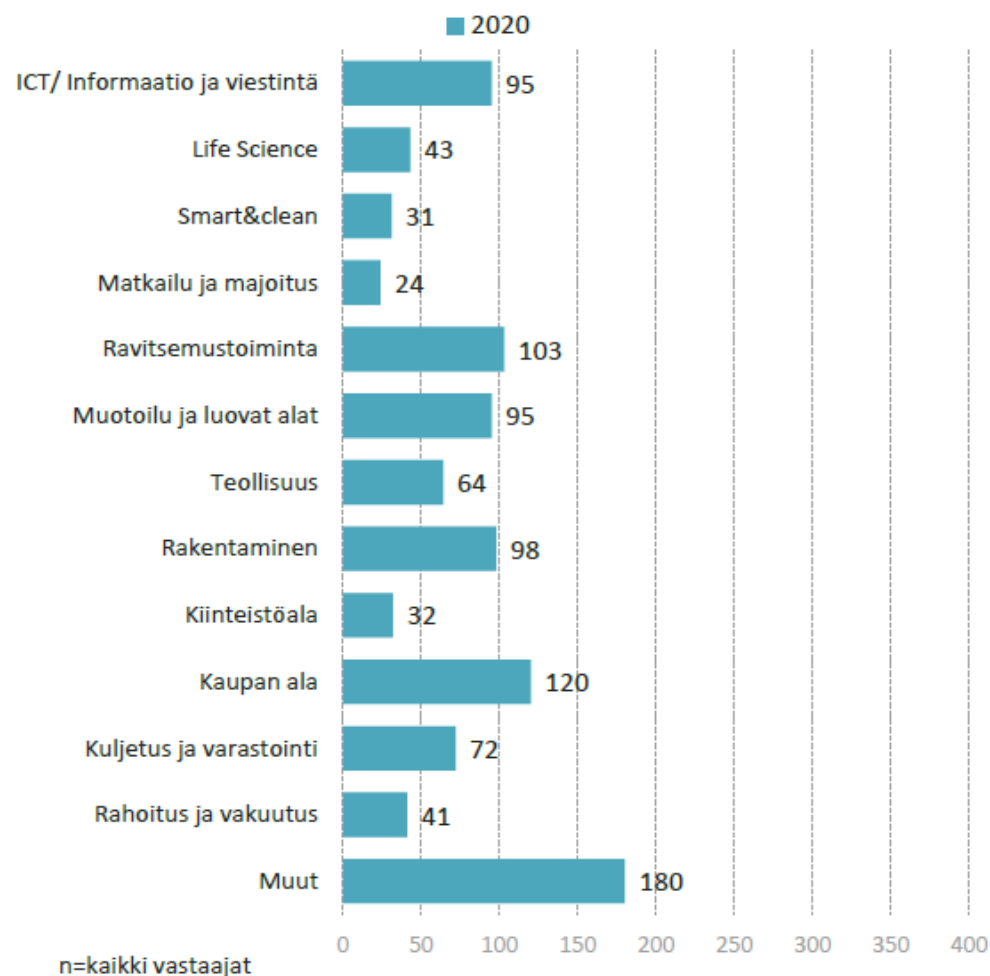

Johtopäätelmät

- Jatettava Helsingin kaupungin toiminnan tekemistä tunnetuksi yrityksille.
- Kaupungin palautejärjestelmää ja lupa-asioita kehitettävä.
- Kaupungin kaavoitus ja tonttiasioiden yritysmuonteisyyttä kehitettävä (nopeus, tasalaatuisuus, yritysten toiveiden huomioonottaminen). Myös pysäköintiin kiinnitettävä huomiota.
- Erityishuomiota ravintola-alalle, logistiikan ja teollisuuden tarpeisiin
- Vahvuuksia on ICT ja rahoitus& vakuutussektorin tyytyväisyys. Lisäksi osaavassa työvoimassa ja kansainvälisessä vetovoimaisuudessa.
- Yritykset toivovat yhteistyötä kaupungin kanssa.

Lisäkalvot

Vastaajien taustatiedot: Yritysten lukumäärä toimialoittain

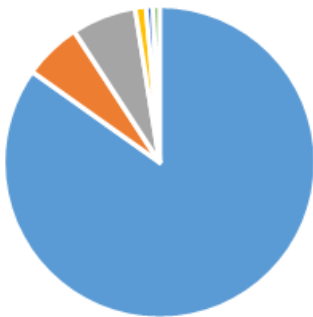
* 2018 mukana myös ravitsemustoiminta

** 2018 mukana vain meriteollisuus

Nykytilanne: Helsingin yritysraakenne kokoluokittain

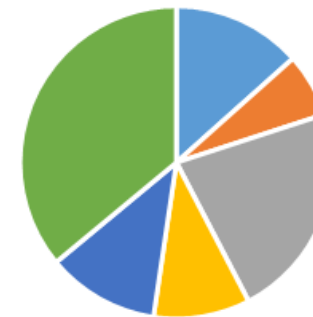
- Helsingissä toimi **47 325** liikeyritystä Tilastokeskuksen yritysrekisterin mukaan vuonna 2018.
- Lähes kaikki (97 %) Helsingissä toimivat yritykset ovat pienyrityksiä (alle 50 hlöä). Keskisuurten (50–249 hlöä) osuus oli yrityskannasta alle kaksi prosenttia ja suurten (250 - hlöä) alle prosentin vuonna 2018.
- Suurten yritysten osuus kokonaishenkilöstöstä oli 36 prosenttia ja liikevaihdosta 23 prosenttia eli 20 miljardia euroa.

Yritykset kokoluokittain - suurin osa yrityksistä on kooltaan pieniä

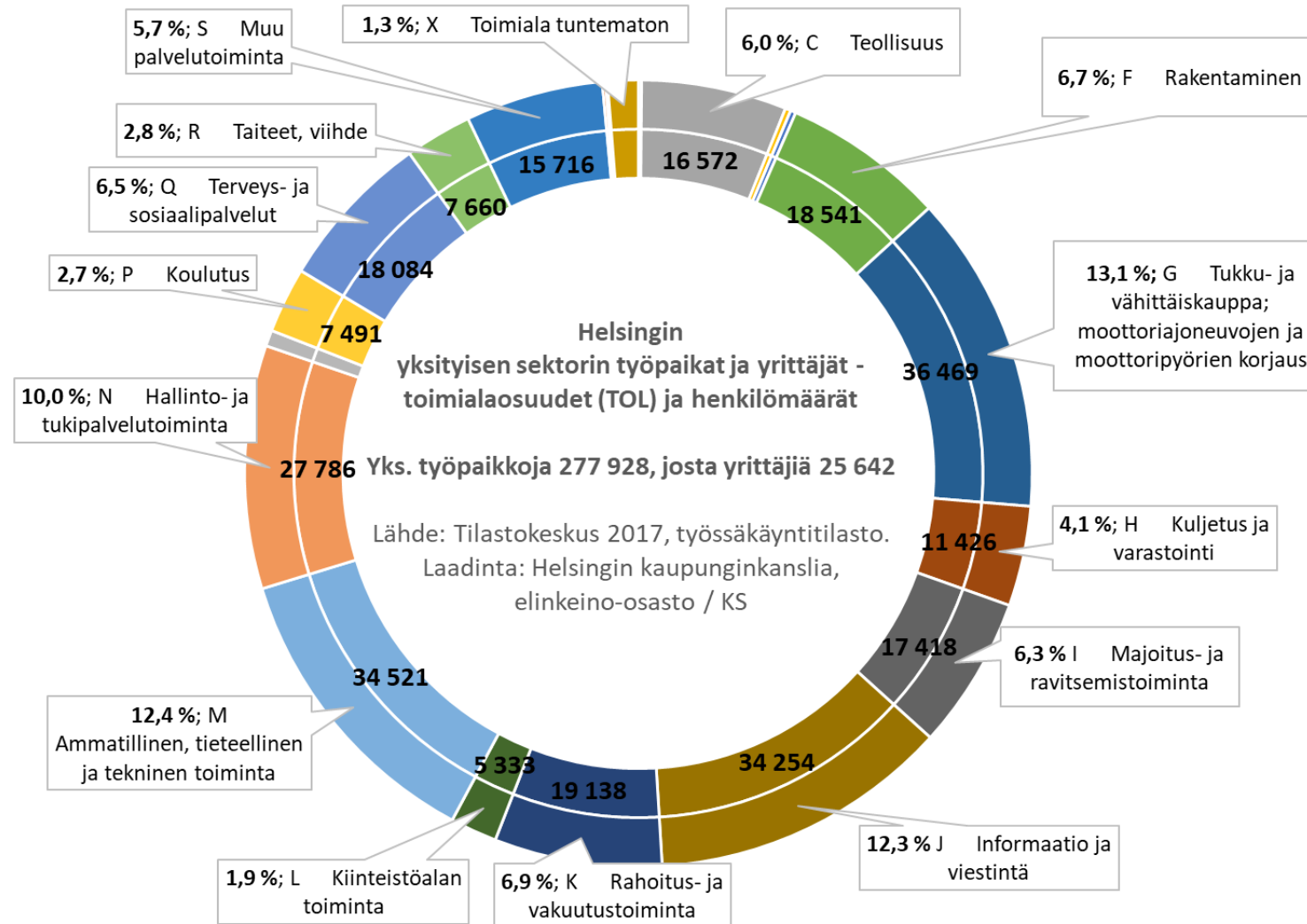
■ 0-4 henkeä ■ 5-9 henkeä ■ 10-49 henkeä
■ 50-99 henkeä ■ 100-249 henkeä ■ 250- henkeä

Henkilöstömäärä yrityksissä - suurten yritysten työllisyysvaikutus on suuri

■ 0-4 henkeä ■ 5-9 henkeä ■ 10-49 henkeä
■ 50-99 henkeä ■ 100-249 henkeä ■ 250- henkeä

Nykytilanne: Yksityisen sektorin työpaikat ja yrittäjät toimialoittain

NPS-indeksi ja palveluiden tuntemus

- Suositteluhaluukkuutta kuvaava NPS-indeksi oli uusimmassa kyselyssä 9. Kaksi vuotta aiemmin vuonna 2018 indeksi oli 16 ja vuonna 2016 indeksiluku oli 13. NPS-indeksi on siis pudonnut selvästi.
- Suosittelukysymyksestä voidaan laskea suositteluhaluukkuutta kuvaava NPS-indeksi. Tämä lasketaan vähentämällä arvosanan 9 ja 10 antaneiden prosenttiosuus arvosanan 0-6 antaneiden prosenttiosuudesta. Kuvioissa esitetään suosittelukysymyksen vastausten jakaumat eri vuosina niiden yritysten osalta, jotka tuntevat kaupungin palvelut vähintään hyvin ja toisessa kuviossa niiden osalta, jotka eivät tunne palveluita.

Muutos:

- Edelliseen kyselyyn verrattuna muutoksia on nähtävissä useassa kohtaa. **Arvojen 7 ja 8 valinneiden määrä on kasvanut selvästi ja arvojen 9 ja 10 määrä on pudonnut.** Erityisen paljon on pudonnut parhaan arvosanan antaneiden määrä.

NPS-indeksi ja yritysluokat

- NPS-indeksi oli kaikkein korkein ICT-toimialalla, peräti 46 ja tässä on nousua selvästi jo aiemminkin korkealta tasolta (34). Toiseksi korkein NPS-indeksi oli rahoitus- ja vakuutustoimialalla; 29. Tämä luku laski hyvin selvästi, mutta myös otoskoko on tällä toimialalla ollut selvästi kasvanut.
- Suurimmat putoajat ovat olleet ravitsemusala (koronavaikutus), ja teollisuus (laajennettu uusille aloille) sekä nyt vähentyneet nopean kasvun yritykset ja kuljetus- ja varastointi.
- Muotoilun ja luovien alojen NPS-indeksi on ollut laskusuunnassa näiden kyselyiden aineistoissa. Vuonna 2016 luku oli 33, kaksi vuotta sitten 29 ja nyt 22. Kaupan alan NPS-indeksi pysyi ennallaan ja rakentamistoimialan NPS hieman nousi. Kaikkein alhaisin NPS-indeksi oli kuljetus- ja varastointialan yrityksillä.